

PROJEKAT SPA KOMPLEKSA NA GALEŠNJAKU**SPA COMPLEX PROJECT IN GALESNJAK**Dragana Markanović, *Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad***Oblast – ARHITEKTURA**

Kratak sadržaj – Tema ovog rada jeste projekat spa kompleksa-odmarališta za parove i implementacija zelenila u isti. Sprovedenjem detaljne analize ustanovljene su i zadovoljene potrebe modernog čoveka, kreirajući tako multifunkcionalan, neopterećen prostor za odmor i uživanje sa mnoštvom sadržaja poput spa zone, bazena, zelene oaze, bioskopa i slično. Kao rezultat dobijen je prostor koji tokom cele godine pruža korisnicima mesto gde mogu da pobegnu od gradske užurbanosti i napune baterije, okruženi mediteranskim zelenilom i morem. U prvom delu rada obuhvaćena je analiza spa centara kao i njihove dobrobiti ali i nedostaci, drugi deo posvećen je detaljnom objašnjenju samog projekta čija tehnička dokumentacija koncizno prezentuje finalan rezultat.

Ključne reči: spa kompleks, Galešnjak

Abstract –The topic of this paper is the project of a spa complex-resort for couples and the implementation of greenery in it. By carrying out a detailed analysis, the needs of modern man were established and met, thus creating a multifunctional, unencumbered space for rest and enjoyment with a multitude of contents such as a spa area, a swimming pool, a green oasis, a cinema etc. As a result, a space was obtained that offers users a place all year round where they can escape from the hustle and bustle of the city and recharge their batteries, surrounded by Mediterranean greenery and the sea. The first part of the paper includes an analysis of spa centers as well as their advantages and disadvantages, the second part is dedicated to a detailed explanation of the project itself, whose technical documentation concisely presents the final result.

Keywords: Spa complex, Galesnjak

1. UVOD

U današnje vreme možemo reći da su spa centri na čelu holističkog pokreta za zdravlje i dobrobit. Ljudi širom sveta otkrivaju da je najefikasniji pristup zdravlju održavanje uravnoteženog tela i načina života.

Međutim, savremeni spa centri imaju duboke korene, izrasle iz nekih od najdugovječnijih zdravstvenih praksi na svetu. Mnogi ljudi povezuju poreklo spa centara sa rimskim kupatilima, ali po rečima Pola Džozefa, „Banje, lekovite vode, talasoterapija, hidroterapija i topli izvori datiraju hiljadama godina unazad – drevna praksa koja se sprovodila mnogo pre Grka i Rimljana!” [1].

NAPOMENA:

Ovaj rad proistekao je iz master rada čiji mentor je bila dr Jelena Atanacković Jeličić.

Brz život, koji je u današnje vreme neizbežan, pre ili kasnije ostavlja dugoročne posledice na naše telo i psihu.

Najinovativniji spa centri ne samo da proširuju svoju ponudu i uticaje, već proširuju svoje horizonte izvan objekata i u samu prirodu.

Glavni cilj projekta je simbioza objekta sa prirodom i njenim benefitima, kao i približavanje kulture brige o zdravlju tela i duha, uz konstantan osvrt na sklad između ambijentalnog i funkcionalnog rešenja.

Posebna pažnja posvećuje se estetici samog prostora što direktno utiče na atmosferu, koja je za objekte ovakve namene veoma bitna.

Stvaranjem nesvakidašnjeg i prijatnog prostora, obezbeđuje se korisnicima mesto koje će uvek radno iznova posećivati.

2. ZADATAK I CILJ

Projektni zadatak sastoji se od projektovanja kompleksa spa centra na izabranoj lokaciji, uređenja enterijera obogaćenog zelenilom i sveukupne konceptualne, funkcionalne, estetske i ekološke analize kao i uticaj objekta na čoveka i okolinu i obrnuto.

Ideja je zasnovana na simbiozi objekta sa prirodom i njenog kontinuiteta u sam kompleks, razgovora enterijera i eksterijera sa lokacijom.

Sama namena objekta je mesto za odmor i uživanje, postizanje mira tela i duha uz potpunu privatnost. Da bi se navedeno što bolje ispunilo, pažljivo osmišljen sadržaj objekta smešten je u formu koja svojim kružnim oblikom najbolje povezuje sveobuhvatnu celinu.

Programski zadatak:

- Analiza lokacije
- Funkcionalna organizacija i namena prostora
- Fluidnost prostora
- Implementacija zelenila
- Uređenje enterijera
- Materijalizacija

2.1. Analiza lokacije:

Objekat je lociran u Hrvatskoj, na srcolikom nenaseljenom ostrvu Galešnjak, u Pašmanskom kanalu koji izlazi na Jadransko more, a koji među lokalcima nosi i nadimak „ostrvo za zaljubljene“.

Zauzima površinu od 13 hektara dok je dužina obalnog pojasa 1,55 kilometar. Na ostrvu se nalaze dva vrha, a najviši je 36 m nadmorske visine.

Pažnju svetske i domaće javnosti privukao je 2009. godine kada ga je Google Earth proglasio za jedan od retkih prirodnih fenomena u obliku srca, jedinog u Evropi i jednom od četiri jedinstvena na svetu.

Ostrvo obiluje niskim rastinjem, drvećem masline i smokve, što je karakteristično za područje u kom se nalazi.

Ima nekoliko šljunčanih plaža idealnih za sunčanje i kupanje, a okružen je kristalno čistim plavim morem Pašmanskog kanala.

Galešnjak je jedna od najpopularnijih destinacija za zaljubljene parove jer je savršena lokacija za stvaranje romantičnih uspomena.

Samom ostrvu kao i objektu pristupa se morskim putem.

Spa kompleks se svojom formom savršeno uklapa u severni deo ostrva, uvalu između dve izbočine na kojima su dve najviše tačke ostrva, ujedno i mesto gde je plaža najlepša.

2.2. Definisane koncepta

Kružna osnova nalazi se na nenastanjenom ostrvu, sakri-venom u zadarskom arhipelagu.

Oblik ostrva i njegova izolovanost od kopna stvorili su idealne uslove da ovakav kompleks bude namenjen parovima, a u kombinaciji sa arhitektonskim stilom izrodilo se i ime „Hram ljubavi“.

Ime kompleksa je zapravo i asocijacija na njegov koncept i praćeno je kroz funkcionalno i programsko rešenje, materijalizaciju i dizajn.

Jedan od glavnih akcenata je i zelenilo koje okružuje objekat koji je u većini otvoren ka spoljašnjosti, čiji elementi su provučeni i u dizajn enterijera stvarajući tako fluidnost unutrašnjeg i spoljašnjeg prostora.

Slika 1. Google Earth prikaz ostrva Galešnjak

3.0. Forma objekta:

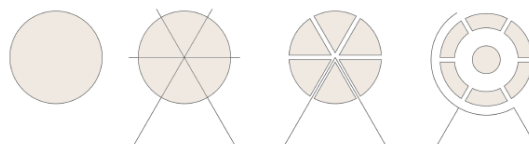
Pri projektovanju forme objekta posebna pažnja posvećena je kako lokaciji tako i povezivanju sadržaja u celinu koja je logična i ne stvara konfuziju korszniku samog prostora, stvarajući tako prijatnu atmosferu sa dovoljno privatnosti. Na ovaj način postignuto je rešenje koje je kružnog oblika sa centralnim sadržajem koje je akcentat u prostoru i žižna tačka kompleksa.

Kružna forma podeljena je na segmente po dodeljenim funkcijama, koje se nalaze oko centralnog dela koji ima namenu zelene oaze, i međusobno su povezane putanjama.

Skoro svi segmenti su otvorenog tipa, sastoje se od dve masivne ploče povezane stubovima, sa unutrašnjom organizacijom prostora tako da ste u svakom momentu boravka povezani sa prirodom, jer su i zatvoreni delovi u većini slučajeva stakleni.

Južni deo kompleksa nalazi se na samoj vodi, nose ga šipovi i posebnim platoima povezan je sa ostatkom kompleksa.

Sa zapadne strane nalazi se pristupni dok, koji je takođe platoom povezan sa kompleksom koji vodi direktno do recepcije.

Slika 2. Dijagram forme objekta

3.1. Funkcionalna organizacija:

Prateći tok kretanja korsznika, formirana je i funkcionalna organizacija, kako bi se postigla fluidnost samog toka sadržaja.

Samom ostrvu kao i objektu pristupa se morskim putem, odmaralište ima sopstvene glisere za transport kako zaposlenih, tako i gostiju, u svakom momentu.

Od pristupne luke, koja ujedno poseduje i opremu za sportske aktivnosti koju gosti imaju na raspolaganju, stazom se stiže do lobija na zapadnoj strani, odakle se gosti raspodeljuju u rezervisane smeštaje u vidu apartmanskih jedinica na istočnoj ili bungalova na južnoj strani.

Smeštajni kapaciteti su ograničeni upravo zbog postizanja nivoa privatnosti koji je veoma bitan kada se odlučimo da odemo na odmor ovakve vrste.

Bungalovi su sa kompleksom povezani platoom koji se nadovezuje na glavni bazen, na kom je smešten i plažni bar, a sa obe strane bazena nalaze se segmenti koji su zapravo nabitniji, a to su segmenti namenjeni za sadržaj spa centra.

Koncept otvorenog prostora pruža korsznicima zadivljujuć pogled na morski pejzaž dok uživaju u masaži i svim uslugama koje spa centar nudi.

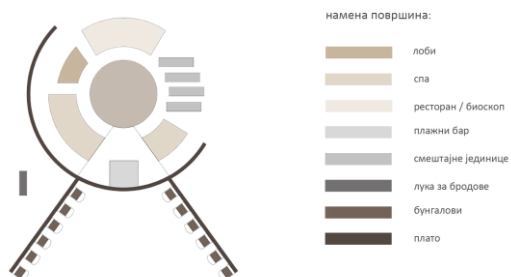
Severni deo namenjen je za restoranske usluge i u njemu su smešteni zatvorena kuhinja i restoran na otvorenom, kao i bar. Pošto je kompleks izolovan od kopna, baziran je na principu all inclusive usluge, što znači da je sve obezbeđeno i u sklopu aranžmana.

Ovde se takođe nalazi i bioskopska sala, koja je delimično iznad zemlje, delimično ispod. Uvođenjem ovakve vrste sadržaja gostima se omogućava veći izbor ispunjavanja slobodnog vremena na različite načine.

Centralni segment predstavlja ključni deo, koji povezuje sve u jednu celinu. Sam objekat projektovan je tako da skoro u potpunosti bude otvoren kako bi se stvorila spona između unutrašnjosti objekta i prirode koja ga okružuje.

Da bi se taj osećaj upotpunio, svaka celina prožeta je biljakama, sa akcentom upravo na centralni kružni deo koji predstavlja zelenu oazu.

Okružena "lenjom rekom" koja se uliva u centralni bazen, zelena oaza obogaćena je mediteranskim palmama, jukama, monstera, bananama, rajskom pticom i mnogim biljnim vrstama koje opstaju tokom cele godine.

Slika 3. Dijagram namene površina

3.2. Implementacija zelenila:

Ono što je najbitnije za kvalitetno ozelenjavanje enterijera, jeste dobro poznavanje biljaka i uslova sredine za rast i razvoj tih biljaka. Zato je pravilno osmišljen prostor funkcionalan i dugotrajan.

Osim prečišćavanja vazduha, prisustvo biljaka smanjuje elektrostatički elektricitet i zračenja od uređaja kojima smo svakodnevno okruženi - ekranima, televizorima, kompjuterima i telefonima. Sam kompleks, van administrativnih prostorija, oslobođen je elektronskih uređaja što takođe doprinosi da se um u potpunosti odmori.

Biljke su najefikasniji način da se prirodnim putem omogući zdraviji ambijent. Uporedno sa benefitima zdravog morskog vazduha, obogaćenog negativnim jonima vodonika, i morske vode u kojoj su sadržani gotovo svi elementi iz prirode potrebni čoveku: natrijum, magnezijum, kalcijum, kalijum, silicijum pa čak i srebro i zlato kao i jedan od najvažnijih elemenata u tragovima iz mora, jod, ljudskom organizmu neophodan za proizvodnju hormona štitne žlezde.

Ostvro Galešnjak obogaćeno je niskim rastinjem, drvećem masline i smokve, simbolima mediterana. Maslinovo drvo spada u vrstu zimzelenog drveća niskog rasta, sa mnoštvom lekovitih sastojaka, čiji plod je bogat vitaminima i mineralima. Ima višenamensku upotrebu, od jestive koštunice, poznatije kao maslinka, preko hranljivog ulja, koje neretko nazivaju „tečnim zlatom“, do upotrebe listova za pravljenje lekovitih čajeva.

Smokva, sa kruškolikim plodovima, svojom drvenastom vrstom spada u red fikusa. Pored listova egzotičnog izgleda, poseduje jedan od najslađih plodova, čija je primena široka, a čije „mleko“ ima lekovita svojstva.

Uz konstantan osvrt na postojeće vrste i klimu koja prevladava na lokaciji, odabir zelenila sveden je na komplementarne vrste, koje uspevaju tokom cele godine i pružaju jedinstven vizual kompleksu.

Ideja je da na sredini kompleksa živi akcentna biljna oaza, koja je multifunkcionalna i pruža spektakularan doživljaj posetiocima koji se nalaze unutar ili izvan nje.

Neophodno je odabrati biljke koje su primarne, akcentne, i one koje su sekundarne i stvaraju volumen i popunjenost prostora.

Slika 4. Prikaz zelene oaze

U prvom redu primarnog rastinja su, za morsko područje neizostavne, palme. Mediteranska lepezasta palma, zmajevo drvo, brdska palma, riblji rep, kritska smokva, drvo banane i damska palma predstavljaju najraskošnije rastinje koje na svakom koraku pravi idealnu tropsku atmosferu i pruža neophodan hlad. Svaka od ovih vrsta pogodna je za uzgajanje na odabranom tlu i što je najbitnije, ne gubi lepotu tokom cele godine.

Za nadopunjavanje prostora neophodne su biljke manjeg ili srednjeg rasta, bogato razvijene i jake zelene boje, te su za tu namenu idealne juka, monstera, lirasti fikusi i kaktusi, koji zahvaljujući svojim svojstvima, mogu da podnesu klimatske uslove.

U mnoštvu zelenila, uvek je prijatno videti i vedre boje, koje bude prostor i čine ga vibrantnijim. Rajska ptica je upravo takva biljka, koja svojim veličanstvenim cvećem i krupnim zelenim lišćem proizvodi tropske mirisne note i nikoga ne ostavlja ravnodušnim.

Može proizvesti mnogo cveća, čak i do 36 različitih cvetanja godišnje. Ova egzotična biljka cveta u nijansama narandžasto – žute i plave boje i služi kao sredstvo izražavanja ljudskih emocija.

4. UREĐENJE ENTERIJERA

Kako bi se zadržao identitet objekta, u sam enterijer neophodno je bilo uvesti prirodne, obrađene i neobrađene materijale poput kamena, drveta, ratana, nežne i lepršave tkanine. Bitno je da se ovim odabirom ne naruši monumentalnost hramskog izgleda i homogenost obrade podova i plafona kao i da se izbegne opterećenost prostora.

Unutrašnjost objekta je većinski otvorena ili zastakljena a nameštaj lagan, tako da ne opterećuje estetiku kompleksa, već savršeno koegzistira sa njom.

Isti kolorit zadržan je kroz ceo objekat, počevši od podova, preko nameštaja, najsitnijih detalja, sve do krova. Jedan od glavnih ciljeva jeste da korisnici objekta maksimalno uživaju i pronađu mir, te je svedenost ključna kao i zelenilo koje samo po sebi ima umirujuće dejstvo.

Postignuta je određena atmosfera, koja je upotpunjena pažljivo biranom rasvetom drvene ili trščane konstrukcije, koja leprša na vetru zajedno sa tankom prozirnou tkaninom čija je primarna namena privatnost, a pored toga odlična je za zaštitu od sunca i insekata koji se nastanjuju u morskim predelima.

Kod kompleksa ovakve namene bitno je da se čovek oseća prijatno kao u sopstvenom domu, ali da u isto vreme iskusi nove stvari i da mu je okruženje nesvakidašnje, u šta se ubraja i enterijer.

Slika 5. Vizualizacija enterijera

4.1 Materijalizacija

Odabir završnih materijala i boja koje će da prevladavaju objektom, veoma je zahtevan proces, ne samo kako bi se sve lepo uklopilo, već i kako bi ti materijali mogli da odole vremenu i što duže izgledaju kao novi. U isto vreme moraju biti lepi, izdržljivi i otporni, jer imaju veliku ulogu u stvaranju identiteta prostora.

Lokacija je takođe veoma važna, iz nje potiče glavna inspiracija za sam izgled, stil i materijalizaciju.

Ono što je unapred bilo predviđeno je da se koriste prirodni materijali a najveći izazov bio je glavni materijal. Nakon temeljnog istraživanja izbor je pao na granit.

Sledeći zadatak bilo je odabrati vrstu drveta koja bi bila komplementarna granitu a dovoljne kontruktivne čvrstoće. Primarna namena je izgradnja bungalova na šipovima koji su u vodi, te je najlogičniji izbor bio kedrovina.

Kedar ima visok nivo ekoloških performansi, emituje velike količine kiseonika bogatog negativnim jonima i ima velika antiseptička svojstva. Najvažnije svojstvo je otpornost na vremenske uslove.

Pored ova dva glavna materijala, u enterijeru korišćeni su i drvo čempresa kao i mreža od ratana, koja je neizostavna u tropskom boho stilu.

Slika 6. Vizualizacija enterijera smešajnih jedinica

5. ZAKLJUČAK

Pritisci i očekivanja savremenog vremena pre ili kasnije manifestuju se na čoveku.

Neizvesnost u budućnost, traženje posla nakon diplomiranja, slab učinak u odnosu na kolege, ratovi i nestabilnost u zemljama, imigracija, problemi su sa kojima se susreće moderno društvo skoro svakodnevno, a sve to prouzrokuje velike količine hroničnog stresa. Iako na većinu ovih problema ne možemo da utičemo direktno i odmah, možemo da počnemo od sebe i svoje dobrobiti.

Posvetiti pažnju sebi, svom telu i duhu, nije čin sebičnosti zbog kog treba da nas grize savest, već prioritet koji treba da uvedemo u svakodnevnicu. Opuštanje i fizioterapija nisu luksuz, već potreba čoveka u 21. veku.

Samo zdravo i odmorno telo i neopterećen um mogu da daju pozitivne rezultate i produktivnost. Prirodno je da se sa godinama prioriteti poslože drugačije, a čovek tek tada dobije svest da sebe treba da stavi iznad mnogih stvari, jer on zapravo i utiče na njih.

6. LITERATURA

[1]https://www.researchgate.net/publication/11530898_A_brief_history_of_spa_therapy

Kratka biografija:

Dragana Markanović rođena je u Novom Sadu 1997.god. Master rad na Fakultetu tehničkih nauka iz oblasti Arhitektura-Projekat spa kompleksa na Galešnjaku odbranila je 2022. god. Kontakt mail: markanoviceva@gmail.com